embætinum, til hann andaðist í 1944.

Jákup Reinert Hansen vísir á, at deyðsboðini av Dahl prósti var tað einasta, sum Fuglsang-Damgaard, bispur, frætti úr Føroyum undir krígnum. Eitt stutt fjarrit varð sent úr Føroya amti, sum tað varð kallað yvir Stokkhólm: »Fader døde 5. juni. Sverri Dahl«.

Vegna danska kirkjumálaráðið setti amtmaðurin tann elsta prestin í Føroyum í próstaembætið, Gulak Jacobsen í Hvalba. Hann var tá 73 ára gamal.

Seinni í 1944 varð Jákup Joensen settur sóknarprestur í Suðurstreymoyar prestagjaldi, og Blicher-Winther, sum longu hevði 5 kirkjur at røkja á Sandoynni, fekk ábyrgdina av vestaru síðu av Norðstreymoy.

Henda skipan riggaði helst bara tí, at fólk frammanundan vóru von við deknaguðstænastur flestu sunnudagar í árinum. Barnadópar og vígslur máttu bíða, til prestur einaferð kom. Fólk vóru von sjálv at jarða tey deyðu, men mold varð ikki kastað á, fyrr enn prestur kom.

At støðan ikki hevur verið nøktandi, sæst m.a. í hesum brotinum, E.M. Thulesen, prestur, skrivaði um Føroyar undir krígnum:

»Vi Præster har jo paa en Maade været overladt til os selv. Hver enkelt har stort set haft autonom Myndighed indenfor sit særlige Præstegæld, da vi jo på Grund af Provst Dahls alvorlige Sygdom allerde fra Foraaret 1941 faktisk har været uden Provst.(...) Der har været for få Præster paa Færøerne i disse Aar. Og da Rejseforholdene er saa besværlige(...) har det nødvendigvis medført, at paa den ene Side enkelte Præster har haft uforholdsmæssig meget at gøre, og paa den anden Side, at Betjeningen ikke i alle Forhold har kunnet blive saa fyldestgørende som ellers.«

Bretar tóku missiónshús

Bretska hersetingarvaldið gjørdi ikki stór inntriv í privatu viðurskiftini hjá vanliga føroyinginum. Prestarnir sluppu at tosa frítt uttan sensur, um teir ikki nevndu nakað, ið hevði við stratetegisk áhugamál at gera. Tað kom sjáldan fyri, at kríggið beinleiðis ávirkaði teirra arbeiði. Tó tveitti eitt týskt flogfar í 1941 bumbur eftir vitanum í Mykineshólmi, meðan vitaansarin, familja hansara og presturin hildu barnadóp.

Sama ár varð eitt líkfylgi órógvað í Klaksvík, tá flogfør tveittu bumbur eftir skipum, sum lógu við bryggju.

Í Vágum búleikaðust eini 6000 av teimum tilsamans 8000 hermonnunum í Føroyum. Teir flestu búðu í barakkum, men vællýddi obertsloytnanturin, Adamsson, tók sær bústað í prestagarðinum í Miðvági. Fleiri missiónshús vóru tikin av bretunum, og helst hava tey eisini verið brúkt til meira »verðslig« endamál. Kirkjurnar fingu tó frið.

Sigldu vandasjógv

So ber til at spyrja, hvussu stóð til hjá fólkinum, sum prestarnir skuldu tæna. Sum fiskivinnutjóð høvdu fingu føroyingar úr at gera. Klippfiskurin gav kvinnunum nógv arbeiði, og av tí at íslendingar ikki vildu sigla fisk til Bretlands, um bretski herurin ikki vardi fiskiflotan, tóku føroyingar sær av hesum. Trolararnir fiskaðu, meðan tær gomlu sluppirnar og skonnartirnar vórðu brúktar sum flutningsskip. Tilsamans útvegaðu føroyingar meira enn ein fimtapart av tí fiski, sum kom á land í Bretlandi krísárini.

Hesir menn vunnu nógvan pening, men av tí at fáir mans vóru umborð á hvørjum skipi, var eisini arbeiðsloysi. Tí fóru nógv fólk til Íslands at arbeiða.

Av tí føroyingar nú útvegaðu bretum fisk, vóru teir av týskarunum roknaðir sum fíggindar, hóast talan var um siviliar fiskimenn, hvørs skip